

DELAVSKA ENOTNOST

LETNIK XI., ŠT. 4

GLASILO SINDIKATOV SLOVENIJE LJUBLJANA, 18. januarja 1952

JESENIŠKI DELAVCI so razpravljali s tovarišem Borisom Kidričem O NAČELIH NARODNEGA GOSPODARSTVA

Pretekli teden so obiskali jeseniške delavce tov. Boris Kidrič, Miha Marinko in Frano Leskošek, da se pogovore z njimi o gospodarstvu v novem gospodarstvu. Prvo tisoč delavcev je prišlo v dvorano Valjevskega doma na Jesenicah, da se pomenuje z najvišjimi partijskimi in gospodarskimi voditelji o načelih našega gospodarstva sedaj, ko so se tako povečala gospodarska pooblastila delavskih svetov. Delavci so zastavili številna vprašanja, na katera je odgovarjal tov. Boris Kidrič. Iz teh njegovih govorov povzemamo le nekatere misli.

VSE, KAR HOČEMO PRISPEVATI ZA SOCIALISTIČNO GRADITEV IN ZA LASTNO POTROŠNJO, JE TREBA IZDELATI

V našem gospodarstvu z novimi ukrepi stremimo za tem, da se zagotove dejanske pravice delavskih svetov pri samostojnem upravljanju gospodarskih podjetij. Seveda pa ne smemo pri tem pozabiti dveh stvari in to sta: delavski sveti upravljajo gospodarska podjetja v imenu socialistične skupnosti in delovnega kolektiva, kar jim nalaga dolžnost obveznosti, in samoupravljanje gospodarstva obvezuje delavce, da izpolnjujejo vrsto opravkov. Tudi, ko delovni kolektivi upravljajo gospodarstvo, se morajo zavedati, da je treba vse tisto, kar hočemo prispevati za socialistično graditve in za lastno potrošnjo, pridelati, napraviti. Zato je tudi razumljivo, da je v novem gospodarskem sistemu plačni fond, ki ga ima na razpolago podjetje, odvisen od podjetja samega, namreč od tega, koliko so napravili v podjetju.

SKLEPOV DELAVSKEGA SVETA, KI SO V SKLADU Z ZAKONSKIMI PREDPISI IN DRUŽBENIM PLANOM, DRUGI ORGANI NE MOREJO MENJATI

Vse sklepe, ki jih sprejema delavski svet podjetja v okviru obstoječih zakonskih predpisov in družbenega plana, ne more spreminjati višji delavski svet. Višji delavski svet in državni aparat pa imata pravico predpisati posamezne stvari, ki bi pomagale k boljši izvedbi družbenega plana.

In celo kadar delavski svet podjetja v okviru teh predpisov sklene nekaj posebnih gospodarskih ukrepov, kar ne nasprotuje smislu predpisov, mu tega sklepa ne sme nihče spreminjati.

DELAVCI SE MORAJO ŠE BOLJ ZANIMATI ZA DELO DELAVSKEGA SVETA

Od delavskih svetov je sedaj v veliki meri odvisno, kako bo napredovalo naše gospodarstvo. Seveda pa ni dovolj, da za to skrbe samo delavski sveti in upravni odbori, ampak tudi vsi ostali delavci. Vsi delavci se morajo še bolj kot doslej zanimati za delo delavskega sveta, sami morajo svetovati in predlagati delavskemu svetu pametne gospodarske ukrepe, ki bi po njihovem mnenju pomagali, da bi podjetje še več prispevalo k skupnosti in še več napravilo tudi za same delavce v podjetju.

RAZVOJ DELAVSKIH SVETOV BO USTVARIL NOVE ODNOSE V KRAJEVNEM GOSPODARSTVU

V podjetju nastajajo novi družbeni odnosi s tem, ko podjetja upravljajo delavski sveti. Nedvomno bodo zato delavski sveti vse bolj postajali žarišča, ki bodo vplivala tudi na to, da se bodo razvili novi odnosi tudi v ostalem krajevnem gospodarstvu. Zato pa gredo naše spremembe za tem, da se delavski sveti čim tesneje povežejo z ljudskimi odbori. V kolikor bo potrebno, da socialistična skupnost zagotovi pravilen razvoj gospodarstva še po državnem aparatu v tem smislu, da nadzoruje poslovanje podjetij, bodo vsa ta oblastila predvsem

NAŠIH OTROK NE BO POUČEVAL VOJNI ZLOČINEC

Sindikalne podružnice obratov jeseniške železarne so že imele svoje občne zbornice. V nedeljo pa bo imel občni zbor tovarniški odbor. Na vseh občnih zbornicah so veliko razpravljali o gospodarstvu, zaposlitvi žen in o delu mladinskih organizacij. Na občnem zboru javnoradni sindikalne podružnice pa so govorili tudi o verski vzgoji otrok. Sklenili so, da člani sindikalne organizacije ne bodo puščali svojih otrok, da bi jih poučeval vojni zločinec, kakršen je župnik na Koroški Beli, ki je bil zaradi svojih prestopkov v času vojne že tudi zaprt.

V LITOSTROJU SE DOBRO PRIPRAVLJALO NA OBČNE ZBORE SINDIKALNIH PODRUŽNIC

Delavci Litostroja so včlanjeni v šestih podružnicah. V vseh podružnicah se dobro pripravljajo na občne zbornice. Volivce sindikalnih odborov so že bile v jeklovih in v livarni. Spiski imen volilnih upravičencev so razobešeni kakor je predpisano.

ZDRAVSTVENI DELAVCI V TOLMINU SO LANI VELIKO STORILI NA PODROČJU ZDRAVSTVENE SLUŽBE

Zdravstveni delavci v Tolminu, ki so imeli prejšnji teden letni občni zbor svoje sindikalne podružnice, so imeli na njem o čem poročati. Sindikalna podružnica je lani organizirala štiri nedeljske zdravstvene izlete v oddaljene primorske vasi. Tu so zdravstveni delavci pregledali 492 prebivalcev, 194 pa so popravljali zobe. Člani sindikalne podružnice so imeli lani 106 zdravstvenih predavanj in opravili pri pregledih in drugod 4273 ur prostovoljnega dela. Ob zaključku občnega zbora so sklenili, da bodo letos organizirali več tečajev za strokovno izpopolnitev nižjega zdravstvenega kadra, kakor so bolničarji, babice in drugi.

prešla na okrajne skupščine. Tako se bodo začele razvijati pravice lokalnih organov, v čemer pa je tudi zameetek komunizma, ki jo je svetoval Marx. Seveda bo odslej tudi pri spevek podjetij v lokalne namene večji, kot je bil doslej, in brž ko izvršimo naloge kapitalne graditve, se bo lahko zelo razmahnila lokalna dejavnost.

DIREKTOR JE USMERJEVALEC PROIZVODNJE, KI IZVAJA SKLEPE DELAVSKEGA UPRAVNEGA ODBORA

Velike važnosti za normalen razvoj delavskega upravljanja je, da so v podjetju pravilno porazdeljena pooblastila med upravnim odborom in direktorjem. Upravni

odbor naj sprejema splošne ukrepe o upravljanju in trgovanju, direktor pa te ukrepe in navodila višjega državnega organa posredno izvaja v dnevni organizaciji proizvodnje. V tem pogledu mora biti direktor samostojen in bi bilo popolnoma napačno, če bi se upravnemu odboru vsak čas mešal v dnevno organizacijo proizvodnje.

VELIKE VAŽNOSTI JE VZGOJNO DELO SINDIKATOV

Ko je govoril tov. Kidrič o nalogah partijskih organizacij pri krepitevi dela delavskih svetov, je še opozoril na to, kako velike važnosti je vzgojno delo sindikatov. Sindikati so namreč poklicani, da skrbijo za neuhajno krepitev socialistične zavesti delavcev.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Dostojno smo proslavili Teden slepih

Od 6. do 13. januarja so po vsem svetu proslavljali stoletnico smrti izumitelja reliefne pisave za slepe Louisa Braillea. Svetovna javnost je proslavila obletnico te humane pridobitve na pobudo UNESCO — to je posebnega organa Organizacije združenih narodov za znanost in kulturo.

Tudi v naši domovini smo se spomnili dobrotnika slepih Louisa Braillea. Pod pokroviteljstvom najvišjih zveznih predstavnikov oblasti in množičnih organizacij so se v Tednu slepih vršile

po vseh krajih in mestih proslave, prireditve, razstave in predavanja.

Francoz Louis Braille je bil rojen leta 1809 v mali vasiči blizu Pariza. Že v zgodnji mladosti je oslepel in zato je obiskoval šolo v zavodu za slepe v Parizu. V želji, da pomaga slepim tovarišem, je z različnimi sredstvi poskušal olajšati izobraževanje slepih. V tej neprestani skrbi je izumil reliefno pisavo, s pomočjo katere se je naučilo in se še uči pisati, računati in čitati na tisoče slepih po vsem svetu in v vseh

Nič jih ne ovira, da si ne bi pridobili potrebnega znanja. Na sliki: Slepici pri učenju zemljepisja

CENTRALNI KOMITE NAŠE PARTIJE JE RAZPRAVLJAL O DELU DELAVSKIH SVETOV

VIDA TOMŠIČEVA JE BILA IZVOLJENA ZA ORGANIZACIJSKEGA SEKRETARJA
CENTRALNEGA KOMITEJA

Vida Tomšičeva, novi organizacijski sekretar CK KPS

Nedavno je bilo VI. plenarno zasedanje Centralnega komiteja Komunistične partije Slovenije. Na zasedanju so člani Centralnega komiteja razpravljali o delu delavskih svetov. Poročilo je podal tov. Stane Kavčič. V občini razpravi je sodeloval tudi Boris Kidrič, član Politburoja CK KPJ. Na temelju poročila in razprave so člani Centralnega komiteja sestavili posebno resolucijo z napolitijskim partijskim organizacijam za delo pri krepitevi in razvoju delavskega upravljanja (Resolucijo plenarne seje objavljamo v celoti v današnji prilogi).

Na tokratnem plenarnem zasedanju pa so člani Centralnega komiteja izvolili tudi tovarišice Vido Tomšičevo za novega organizacijskega sekretarja CK, ker je odšla tov. Lidija Šentjurc, dosedanja organizacijska sekretar CK, na novo službeno dolžnost.

vrstah šol, od osnovnih do univerzitetnih.

Tudi pri nas v Sloveniji uporabljamo sodobne načine pri izobraževanju slepih. Slepici so postali enakovredni in enakopravni člani človeške družbe. Udeležujejo se skoraj v vseh panogah našega gospodarstva. Vsem so znane lepe reči, ki jih izdelujejo slepi tovariši v zavodih za slepe. Mnogi izmed njih so postali udarniki in racionalizatorji. Posebno nadarjeni slepi pa so po-

stali tudi profesorji, književniki, likovni umetniki, glasbeniki itd.

V Tednu slepih je Prezidij Ljudske skupščine FLRJ odlikoval najvidnejše in zaslužne sodelavce med slepimi v Sloveniji, ki so se požrtvovalno udeleževali pri vzgoji slepe mladine in pri vsestranski skrbi za kulturno-prosvetno delo vseh slepih. Med odlikovanih je tudi nekaj tovarišev, ki so izgubili vid v narodnoosvobodilnem boju in se zdaj udeležujejo v našem gospodarstvu.

„Sicer pa... na občnem zboru hišnikov ne bo nič posebnega“

Tako, kakor ste prečitali v naslovu, mi je dejal nekdo v isti sapi, ko mi je povedal, kdaj in kje bo občni zbor podružnice hišnikov. Skoraj bolj iz radovednosti kakor pa iz službenih dolžnosti sem zvečer vendarle šel na občni zbor podružnice hišnikov. Ni mi bilo žal! Prečitajte še vi, o čem vse so se hišniki in hišnice na občnem zboru pogovorili.

Res so se pogovarjali o čisto navadnih stvareh, toda prav to je važno za življenje in razvoj organizacije. Človek

bi težko verjel in vendar je res, da so se člani redno mesečno sestajali. Tudi njihov izvršni odbor podružnice jim je pomagal, kjer koli se je dalo. Desetkrat se je sestajal. Prav tako, kakor v kakšni tovarni, kjer delajo vsi delavci v enem obratu, so se tudi naši hišniki pripravili na vsak narodni praznik. Ni jim bilo žal truda in poti. Najbolje so se odrezali, kakor pravijo, s proslavo 29. novembra. Kar sami in njihovi otroci so pripravili prav pristen pozdrav. Seveda je podružnici veliko pomagal pri njenem delu tudi okrajni odbor. Na občnem zboru so bili prisotni tudi hišniki iz Šiške, ki so imeli doslej svojo podružnico, sedaj pa bodo skupaj. Pravijo, da se bodo kot doslej mesečno sestajali, krajevni odbor pa jim bo preskrbel tudi prostore za pisarno v Beethovnovi ulici 9. Sedaj bo šlo.

Razprava je presegla moje pričakovanje. Obširno so govorili o svojih dolžnostih pri vzdrževanju stanovanjskih stavb, ki da jih morajo varovati kakor svojo lastnino. Dejali so: »Bolj ko bomo obvarovali to, kar imamo, tem manj bo treba graditi.« Načeli pa so tudi vprašanje hišnih aktivov. Hišni aktiv bi moral biti eno s hišnikom. Sodelovati bi moral z njim pri varovanju stanovanj. Hišniki pravijo, da imajo s hišnimi aktivmi mnogokaj kakor slabe izkušnje. Nekateri aktivki se niti ne zmenijo za to, če jih hišniki opozorijo, da te ali one stvari v stanovanju niso obvarovani tako, kakor bi bilo treba.

Nič kaj razveseljivo ni to, da večina hišnikov še nima prav urejenega delovnega razmerja. Marsikje jih izkoriščajo. Delajo za borih nekaj dinarjev na mesec po več ur dnevno. Ponekod imajo tudi nepravilno sklenjene pogodbe, kakor na primer hišniki v Litostroju. Stanovanjski uradi utешujejo hišnike v že tako bornih stanovanjih in jim vsiljuje tuje stanovalce. Nekateri gospodarji jih silijo, da morajo plačevati vodarino, čeprav porabijo veliko vode za pomivanje stopnišč, hodnikov, šip itd.

Govorili so tudi o socialnem zavarovanju hišnikov. Veliko svojih življenjskih moči izgubijo pri opravljanju svojega dela. Takrat, kadar zbolijo, so prepusteni samim sebi. Socialno in pokojninsko niso zavarovani, ker za svoje delo ne dobivajo predpisanih zaslužkov, na temelju katerih bi bili lahko zavarovani. Člani so zato novemu odboru naročili, naj na pristojnih mestih sproži to in še druga važna vprašanja, da bodo čimprej rešena.

Čeprav na občnem zboru hišnikov ni bilo »nič posebnega«, pa vendar je bilo to skrbno pripravljeno zborovanje, na katerem so obravnavali važna vprašanja iz življenja članov.

20. MAJA BO III. KONGRES SINDIKATA TRGOVSKIH USLUŽBENCEV

III. kongres Centralnega odbora sindikata delavcev in uslužbencev trgovskih podjetij bo 20. maja 1952 v Beogradu. Kongres bo sprejel nov pravilnik, izvolil nov centralni in nadzorni odbor ter razpravljal o dosedanjem delu.

Poziv na prvo tekmovanje delavskega upravljanja

Republiški svet Zveze sindikatov za Slovenijo vas poziva, da se prijavite in udeležite šestmesečnega tekmovanja delovnih kolektivov, ki naj bo posvečeno rasti in krepitevi delavskega upravljanja v naših gospodarskih podjetjih!

Za nami je prvo obdobje delavskega upravljanja, v katerem so delavski sveti dokazali svojo življenjsko silo. V prvem obdobju ste se vsi vi, fizični in umski delavci v naših gospodarskih podjetjih, odborniki delavskih svetov in sindikalnih organizacij neumorno zagrili v izpolnjevanje svojih nalog in nalog podjetja ter dokazali, da znate visoko ceniti pravico do delavskega upravljanja, za katero se je delavski razred v preteklosti tako neumorno bojeval in ki si je vi, naši delavci, ne bi pustili nikdar več izpuliti iz svojih rok, pa če bi jo morali tudi do zadnjega diha, pa tudi z lastnimi zobmi braniti.. Da je temu tako, ste dostojno dokazali v tekmovanju, ki je bilo posvečeno časti naše ljudske vojske.

V letošnjem letu, ko mi neva komaj druga obletnica izvolitve prvih delavskih svetov, postajajo že naši delavski sveti z novo gospodarsko zakonodajo dejansko še bolj samostojni upravljalci gospodarskih podjetij v imenu naše socialistične skupnosti in posameznih delovnih kolektivov. Delavski sveti postajajo na ta način vse bolj važni in odločujoči činitelji našega socialističnega razvoja in od njihove zrelosti je vse bolj neposredno odvisno, kako hitro in kako uspešno se razvija naše gospodarstvo in skladno z

Delavci, delavke, delavska mladina!
Inženirji, tehniki in uslužbenci!
Člani delavskih svetov in upravnih odborov!
Člani in odborniki sindikatov!

njim seveda tudi življenjska raven delovnih ljudi. To je tem pomembnejše zato, ker moramo v letošnjem letu dokončati gospodarske naloge petletnega plana in okrepi obrambno moč naše države.

Zato je naša sveta dolžnost, da napravimo vse, da okrepimo naše delavsko upravljanje tako, da bodo naši delavski sveti lahko dostojno izpolnili težke in odgovorne naloge v dobrobit naše socialistične skupnosti in vsakega delovnega človeka v naši domovini.

Za čim uspešnejšo dosego tega plemenitega cilja razpisuje Republiški svet Zveze sindikatov za Slovenijo tekmovanje delovnih kolektivov v naslednjih panogah:

1. v izpolnjevanju obveznosti, ki jih določa delovnim kolektivom družbeni plan;
2. v izpolnjevanju gospodarskih in upravnih dolžnosti, ki jih predpisuje vodstvom podjetja ali posameznim delavcem ostala gospodarska in delovna zakonodaja (socialna, zdravstvena in tehnična zaščita), samostojni plan podjetja in pravilnik o plačah delavcev podjetja;
3. v odkrivanju notranjih gospodarskih rezerv v gospodarskih podjetjih;
4. v izpolnjevanju družbenih nalog delavskih svetov in sindikalnih organizacij.

Vsaki delovni kolektiv, ki

100 zaposlenimi delavci in uslužbenci.

Ustanove:

1. delovni kolektivni ustanov državne administracije in administracije javnih ustanov in družbenih organizacij;

2. delovni kolektivni zdravstvenih, vzgojnih, kulturno-umetniških ustanov.

Ocenjevanje kolektivov bo opravil Republiški svet Zveze sindikatov za Slovenijo in sicer vsak mesec in pa ob koncu tekmovanja za vsa tekmovalna doba. Ocenjeni bodo vsakokrat prvi trije delovni kolektivni

Spet bo steklo novo železo

Gospodarska podjetja:

1. delovni kolektivni podjetij z nad 1000 zaposlenimi delavci in uslužbenci;
2. delovni kolektivni z nad 600 zaposlenimi delavci in uslužbenci;
3. delovni kolektivni z nad 300 zaposlenimi delavci in uslužbenci;
4. delovni kolektivni z nad 100 zaposlenimi delavci in uslužbenci;
5. delovni kolektivni z do

iz vsake skupine in poveljeni še trije kolektivni iz vsake stroke. Za mesec januar bo ocenjeno delo na pripravah.

Naj bodo plodovi tega tekmovanja ponoven dokaz zvestobe našega delavskega razreda v graditvi trdnih temeljev naše socialistične domovine!

Republiški svet
Zveze sindikatov
za Slovenijo

IZ ŽIVLJENJA IN DELA

sindikalnih organizacij

PREDSTAVNIKI DELOVNEGA KOLEKTIVA PODJETJA

»REMONT« NA OBISKU PRI TOVARISU JANKU RUDOLFU

Zastopniki delovnega kolektiva kovinskega podjetja »Remont« iz Vižmarji pri Ljubljani so obiskali tov. Janka Rudolfa, predsednika Republiškega sveta ZS za Slovenijo, in mu v imenu kolektiva posebno čestitali k visokemu odlikovanju. V delegaciji so bil direktor podjetja tov. Smrekar, predsednik upravnega odbora in delavskega sveta ter predsednik sindikalne podružnice.

Ob tej priliki so se zastopniki podjetja obširno razgovorili s tov. Rudolfom o gospodarskih vprašanjih njihovega podjetja. Mimogrede bode povedano, da je »Remont« eno tistih podjetij, ki je svoje petletno plansko nalogo izpolnilo v treh letih. To podjetje ima zelo pestro in vsestransko proizvodnjo, saj izdelujejo od najfinjših vijakov preko žičnih naprav, pralnih strojev, parnih kotlov še vrsto drugih proizvodov. Resno gospodarsko

vprašanje, zanje pa je, da so posamezni obrat tega podjetja zelo raztreseni, saj imajo poleg obrata v Vižmarjih tudi obrate v Škofji Loki in na Viču. V zvezi s tem nastaja precej težav. Priznajte jim tudi strokovno izurjenih delovnih rok.

O vseh teh gospodarskih vprašanjih so se zastopniki delovnega kolektiva podjetja »Remont« obširno pogovorili s tov. Jankom Rudolfom, predvsem pa so precej govorili tudi o načinu dela in o godarskih nalogah njihovega delavskega sveta ob teh gospodarskih spremembah pri nas. Ob koncu razgovora so dejali, da bo delavski svet »Remont« dokazal, kako zna ceniti zaupanje, ki ga je dobil sedaj, ko bo samostojno gospodaril s podjetjem, s tem da bo gospodaril tako, da bo v korist našemu narodnemu gospodarstvu.

Naše učenje naj bo povezano z vsakdanjim življenjem

Sindikalna podružnica bivšega ministrstva za delo in podružnica Sveta za zdravstvo sta se na običnem zboru v petek popoldne združili v eno podružnico. Podružnica pri Svetu za zdravstvo je bila šele pred dobrim pol leta ustanovljena. O svojem sindikalnem delu zaradi kratkega delovanja niso mogli kaj prida poročati. Več pa je vedel povedati o uspehih sindikalnega dela predsednik podružnice bivšega ministrstva za delo tov. Skitek.

Vodstvo sindikalne organizacije je skrbelo za to, da je članstvo proučevalo uredbe in navodila naše socialne in delovne zakonodaje. Znanje, ki so si ga člani pridobili na študijskih sestankih, pa so posredovali tudi drugim. Imeli so 425 ur raznih predavanj. Med drugim so predavali na trimesečnem tečaju v Mekinjah pri Kamniku, kjer so se zbrali člani okrajnih posredovalnic za delo. Seveda je bila podružnica vsestransko delavna.

Tudi v razpravi so govorili o tem, da bodo še vnaprej svoje učenje povezovali z vsakdanjim življenjem in vsakdanjimi dogodki pri nas in v svetu. Vsako mora dobro razumeti vse današnje ukrepe, ki jih izdaja naša ljudska oblast, kajti le tako bo razumel velike spremembe, ki se dogajajo pri nas. Da pa bi imeli pri študiju še več uspehov in bi bile razprave še bolj živahne, se bodo zbirali na študijske sestanke po skupinah. To misel so po-

K velikim uspehom v proizvodnji v »Savi« je pripomogla tudi sindikalna organizacija

Tovarna »Sava« v Kranju je imela lani velike uspehe v proizvodnji. Stroške proizvodnje je znižala za 6,36%. Produktivnost dela pa so dvignili za 25,3%. Pet racionalizatorjev in dva novatorja sta prihranila podjetju dva milijona 300.000 din.

Izvršni odbor sindikalne podružnice delavcev tovarne »Sava«, ki je lanske leto uspešno vodil organizacijo

Schumanov plan

zdrževanje zahodne Evrope. Ta težnja ima sedaj, ko Sovjeti s svojo napadalno politiko grozijo osvoboditvi evropske dežele, plodna tla v nekaterih državah. Od tega načrta si obetajo optimistični krogi v Franciji, da bo zgodil za stara trenja in nesoglasja med Nemčijo in Francijo.

Kako so se torej lotili tega vprašanja v zahodnonemškem parlamentu?

Ta so nastopili številni govorniki in tudi protigovorniki ter se spopadli okoli Schumanovega načrta. Glavna naspotja so nastala med vladnimi koalicijskimi strankami in pa med precej močno socialistično opozicijo, ki je zavračala potrditev in zahtevala, naj se sprejem odloži do zaključka razgovorov o generalni pogodbi za mir, ki jim jo objublja zahodna sila. Zakaj? Zato, ker pravijo, da si pri vsem tem hoče Francija zagotoviti nadoblast in ovirati Nemčijo in nemško ljudstvo pri razvoju njenih lastnih sil.

Schumacher, vodja opozicije, se sicer sam ni pojavil v parlamentu zaradi bolezni, govorijo pa, da so bili zadnje dni govorniki socialistične stranke neprestano ob bolniški postelji, kjer so dobivali glavnino napotila za svoje razgovore.

Adenauer je neumorno branil svoje stališče in objavil poročilo gospodarske politične komisije, ki je navedla sedem glavnih razlogov, zaradi katerih se vnaprej vlada za potrditev Schumanovega plana. Med drugim pravi, da pomeni to prvi korak k uresničenju evropske nadnacionalne skupnosti; da je življenjska raven evropskih narodov v primeri z življenjsko ravni v ZDA prav zaradi razcepljenosti na male države močno zaostala in da je zato potrebna taka združitev. To je ulemeljil s tem, da znaša v šestih evropskih državah, ki so sprejele Schumanov plan in imajo 155 milijonov prebivalcev, letna proizvodnja jekla komaj 32 milijonov ton, medtem ko imajo ZDA s 135 milijoni prebivalcev okoli 100 milijonov ton letno. Schumanov plan pa bo nudil enake možnosti vsem državam članicam za dvig proizvodnje. Tu ima Nemčija prav gotovo svoj interes, saj bodo s tem razni okupacijski statuti omejevanja razvoja industrije in nadzora zavaznikov nad nemškimi gospodarstvom brezpomenbni.

Dokonega sprejetja Schumanovega plana so se nadejali v petek preteklega tedna, ko je bilo napovedano glasovanje. Adenauer, predsednik bonnske vlade sam je bil prepričan, da bodo uspehi izglasovali predlog že zaradi tega, ker so ga podpirale vse koalicijske stranke in predvsem nemški sindikati, ker si ti obetajo od plana nekaj izboljšanja položaja jeklarskih delavcev in rudarjev.

uzeli iz lanskoletnega dela, ko so prav s študijem in delom po sindikalnih skupinah poživili delo in razprave.

SMETARJI V PRAGI SO STAVKALI

Zaradi znižanja živiliških obrokov so pred nekaj dnevi v Pragi stavkali smetarji. Smetarji so protestirali tudi zaradi uvrstitve v nižjo kategorizacijo v zagotovljeni preskrbi.

DELA VCI V INDUSTRIJI OLJA V ZDA ZAHTEVAJO ZVIŠANJE PLAČ

Zastopniki Zveze delavcev industrije olja v ZDA so sklicali sestanek, na katerem so poročali o ogromnih dobičkih, ki jih imajo oljarske družbe. Zaradi tega zahteva zveza od teh družb, naj zvišajo delavcem plače za 10 do 20 centov na uro.

NAD 5 MILIJONOV TON NAFTE JE SOVJETSKA ZVEZA ŽE IZVOZILA IZ AVSTRIJE

Avstrijsko gospodarstvo je zaradi sovjetskega izkoriščanja petrolejskih področij v Spodnji Avstriji utrpelo doslej izgubo, ki se čeni na okrog 135 milijonov dolarjev. V času od leta 1945 do konca lanskega leta je znašala avstrijska proizvodnja nafte 8.350.000 ton. Od te količine so sovjetske oblasti odstopile Avstriji le 40 odstotkov in še to proti plačilu odgovarjajoče vrednosti, dočim za ostalih 60 odstotkov Avstrija ni dobila nobene odškodnine.

O tem in še o marsičem so govorili v nedeljo na običnem zboru v »Savi«. Prav gotovo ima za vse te uspehe precej zaslug tudi sindikalna organizacija, saj je vedno vzpodbujala delavce k čimboljšemu delu in tekmovanju.

V ZAPADNI NEMCIJI JE OKROG 2 MILIJONA BREZPOSELNIH

Po poročilu, ki ga je objavilo ministrstvo za delo Zapadne Nemčije, se je v novembru lanskega leta dvignilo število brezposelnih za 92.600. V Zapadni Nemčiji je zdaj že okrog dva milijona brezposelnih delavcev.

NA JAPONSKEM STAVKAJO TEKSTILNI DELAVCI

Zaradi velike druginje, ki je nastopila na Japonskem zaradi inflacije, je pričelo stavkati 150.000 japonskih tekstilnih delavcev. Sindikat tekstilcev zahteva od delodajalcev, naj izplačajo delavcem zaslužek dveh mesecev.

V ŠPANJI SO OBSODILI DELAVSKE VODITELJE

Ob priliki splošne stavke, ki je bila marca lanskega leta v Barceloni (Španija), je fašistična policija aretirala voditelje stavke. Ob koncu decembra pa je špansko sodišče izreklo smrtno obsodbo nad 34 voditelji stavke. Med obsojenci je tudi nek tekstilna delavka, ki je prebila devet let v zaporu zaradi boja proti Francovemu režimu.

Načelnik skupnega protifašističnega odbora v New Yorku je poslal poziv Organizaciji združenih narodov, naj prepreči izvršitev smrtno obsodbe.

Predsednik zasedanja skupščine v Parizu Padilla Nervo je odgovoril, da obstaja možnost, da se bo skupščina zavzela za obsojene voditelje stavk in da bo vplivala na Francovo vlado, naj prekliče obsodbo.

IZ RAZNIH KRAJEV

Delavnico so zaprli, učence pa poslali s trebuhom za kruhom

Elko Šinkovec in Ivanko Florjančič je krajevno krojaško podjetje v Grahovem pri Tolminu leta 1949 sprejelo v uk s triletno učno dobo. Obe dve sta se pridno učili vse do oktobra lani, dokler je pač še delavnica obstajala. V oktobru je upravnik podjetja Ciril Rejce odšel na trimesečno orožne vaje. Ključne podjetja je izročil krajevnemu odboru Grahovo, v delavnici pa je ostalo še nedokončano delo. Odbornikom krajevnega ljudskega odbora v Grahovem je bilo za nedokončano delo kaj malo mar, še manj pa sta jim bili mar obe učenci, ki sta tik pred izpitom. Krajevni odbor je podjetje razpustil, obe učenci pa sta ostali brez sredstev in tudi še doslej nista opravili izpitov.

Šinkovecva in Florjančičeva sta se večkrat oglašili na poverjeništvu za delo, da bi jim to svetovalo, kaj naj storita. Nekaj časa so jima na poverjeništvu objubljali, da bo podjetje obnovljeno, oni dve pa da bosta dobili vse, kar jima pripada za čas, ko nista delali. Ko sta se pred dnevi zopet zgledali na poverjeništvu za delo v Tolminu in vprašali, kaj bo z njuno zaposlitvijo, so jima takole odgovorili: »Vama ne pripada ničesar, ker je podjetje razpuščeno; takšen odgovor smo dobili iz Ljubljane.« Na kraju so jima na poverjeništvu še tole predlagali, naj se za zaposlitev in zato, da bosta lahko opravili izpit, zanimata kar sami. Na poverjeništvu za delo in tudi na okrajnem ljudskem odboru menda najbrž ne poznajo naše zakonodaje, saj bi drugače ne ravnali tako z učenkama.

IZ ZIROV OSEBNO NOSIJO KOLKE NA OKRAJ V KRANJ

Na nedavnem sestanku članov sindikalne podružnice tovarne čevljev v Zireh so predvsem razpravljali o novih gospodarskih predpisih. Lepa udeležba je bila dokaz za to, kako se delavci in nameščenci zanimajo za ta važna vprašanja, ki jih zasledujejo tudi v tisku, saj je lepo številu članov naročenih tudi na naš list.

V razpravi pa je udeleženec sestanka poročal tudi o neljubi zadevi, ko je bil od strani okrajnega ljudskega odbora v Kranju z dopisnico pozvan na okraj. Ljudje so navajeni discipline in če te pokliče oblastni organ, da celo osebno prideš, tedaj mora za to biti dovolj tehten vzrok. Pa ni bil! Na okraju mu uslužbenec nič drugega ni rekel kakor to, da mora dati za svojo prejšnjo vlogo — kolek! Nič drugega! Delavec, ki je zamudil en dan dela, ki se je peljal najprej 38 km z avtobusom, potem pa še z vlakom, se je takoj zatem lahko obrnil in šel nazaj v Ziri. Ze ta primer je obsojanja vreden, še

grše pa je, da se je to zgodilo že trem tovaršem, kakor so to na sestanku povedali. Ne bo težko ugotoviti, kdo je ta brezvestnež, in tudi primernega pouka bi mu morali dati! Delavci so rekli, da bi ga morali kaznovati vsaj s tako vsoto, kakršen je bil izdatek treh delavcev, pa bi bilo kmalu konec takih malomarnosti.

V tovarni »Zlatorog« so lani pridobili 12 odstotkov novih članov

Sindikalna podružnica »Zlatorog« v Mariboru je imela prejšnji mesec svoj redni občni zbor. Občni zbor je bil prav tako dober, kakor je bilo dobro delo vse sindikalne organizacije v lanskem letu. V podružnici so imeli stalno komisijo za tekmovanje in kulturno-prosvetno delo. Izvršni odbor se je sestal na 17 sejah, organiziral pa je tudi pet zborovanj s sindikalnimi odborniki. Na 32 članskih sestankih so člani sindikalne organizacije razpravljali o sindikalnem delu in tudi o delu v podjetju. V začetku leta je bilo v sindikalno organizacijo včlanjenih 86,3% delavstva. Zdjaj pa je organiziranih 98,6% delavstva.

Po dobrih poročilih je članstvo živahno razpravljalo o delu mladih delavcev, šolskih družini in drugem. O delu delavskega sveta pa je poročal predsednik sveta.

O proračunih, članarini in kvotah

(Nadaljevanje z 2. strani)

Tudi v nekaterih organizacijah so tudi z rednimi proračunskimi sredstvi vrnih gospodaril kar smimo proračune. Lani so sindikalne organizacije samo v 3. tromesečju izdale nad 5 milijonov za letne doustje članov. Prispevek za letne doustje je pravičen in je tudi v bodoče treba članom pomagati, da zredo lahko na odhiti. Toda vsote, ki jih podružnice dajejo za to, morajo biti sorazmerno v skladu z ostalimi izdatki. Poleg tega pa je bilo doslej nemalo primerov, da prispevka za doustje niso vedno prejeli res najpotrebnejši člani organizacije. Precej primerov je, da so v organizaciji prispevali za doustje onemu, ki je dobil že napotnico za poštinski dom, — kar že samo po sebi predstavlja neko ugodnost zaradi nižjih cen, ki so v domovih — plačali so vse stroške dopusta, prevoz in še nekaj »na roko«. Nekateri pravijo, da je v Mežici že kar postalo navada, da člani mislijo, da so to tudi njihove članske pravice. O vseh teh stvareh se bodo na letošnjih občnih zborih morali člani resno pogovoriti. Potrebno bo predvsem, da bodo podružnice bolj varno in preudarno gospodarile s sredstvi organizacije in da bodo tudi nadzorni odbori skrbeli za tako gospodarsko politiko.

Večje varčevanje s sredstvi organizacije nam narekuje dejstvo, da kljub podražiti neblagovnih uslug v sindikalnih organizacijah ne bomo zviševali članskih prispevkov. Seveda izdatki sindikalnih vodstev so narasli in je zato potrebno, da vsi skupaj zelo varčno gospodarimo z razpoložljivimi sredstvi. Velikega pomena pri tem je v prvi vrsti vnanje članskih prispevkov ter končno vključitev še tistega dela delavcev, ki še niso v organizaciji. Teh je v Sloveniji še vedno okrog 50.000.

Skupno količino zbranih prispevkov bomo letos razdelili na tak način: za potrebe Centralnega sveta bodo organizacije odvajale od 3 do 5% za potrebe Republiškega sveta od 3 do 5%, za potrebe krajevnih svetov pa največ do 10% zbranih prispevkov na področju vsakega izmed omenjenih vodstev. Za vodstva v posameznih sindikatih na bodo odstotki prispevka za posamezna vodstva različni, ker je to odvisno od velikosti in

moči posameznih sindikatov. Centralni odbori sindikatov bodo prejeli od 5 do 15%, republiški odbori od 14 do 35%, krajevni odbori pa od 3 do največ 15%. Letne vsote članskih prispevkov na področju posameznega vodstva. Po razpoložljivih podatkih je razvidno, da bodo podružnicam od članskih prispevkov ostali takšni dohodki, kakršni so bili pred XII. plenom Centralnega vodstva. Poleg tega pa podružnicam ostanele še vsi ostali dohodki, kot so kulturni fond in podobno. Najmanj sredstev bo ostalo podružnicam sindikata živilcev in grafičarjev, ker imajo v Sloveniji pač najmanj članov, največji del sredstev pa bo ostalo podružnicam sindikata železničarjev, kulturno umetniških delavcev, zdravstvenih delavcev, kovinarjev, rudarjev, itd.

Tudi sindikalni sveti niso za svoje proračunske potrebe določili vsi enakih odstotkov. Največ sindikalnih svetov je predvidelo 10,5 in 7%, najmanj pa 5% od zbranih članskih prispevkov na svojem področju. Pri določanju teh odstotkov so sindikalni sveti upoštevali tudi moč posameznih podružnic in so zato odstotke različno določili. Zelo napakno pa je mnenje nekaterih sindikalnih svetov, ki pravijo, da sindikalnemu svetu »ne bodo dajali nikakršnega prispevka«. V tem je tudi izražen odnos, ki ga ima taka podružnica do svojega področnega sindikalnega vodstva.

Nekateri sindikalni sveti so napravili napako pri določanju povprečja članskih prispevkov po področjih. V takih primerih so ta povprečje izračunali na 33, 30, 25 in v kolikor bodo možnosti v korist podružnic, je republiški svet na svojem področju bodo morali sindikalni sveti seveda popraviti. O vseh teh stvareh morajo naši občni zbori podružnic resno razpravljati. Ko bodo ustaljene tržne prilike in končno izohlikovane cene, tedaj bo Republiški svet ponovno brohvil vse proračunske postavke in v kolikor bodo možnosti v korist podružnic, je republiški svet na svojem področju bodo morali sindikalni sveti seveda popraviti. O vseh teh stvareh morajo naši občni zbori podružnic resno razpravljati. Ko bodo ustaljene tržne prilike in končno izohlikovane cene, tedaj bo Republiški svet ponovno brohvil vse proračunske postavke in v kolikor bodo možnosti v korist podružnic, je republiški svet na svojem področju bodo morali sindikalni sveti seveda popraviti. O vseh teh stvareh morajo naši občni zbori podružnic resno razpravljati. Ko bodo ustaljene tržne prilike in končno izohlikovane cene, tedaj bo Republiški svet ponovno brohvil vse proračunske postavke in v kolikor bodo možnosti v korist podružnic, je republiški svet na svojem področju bodo morali sindikalni sveti seveda popraviti.

